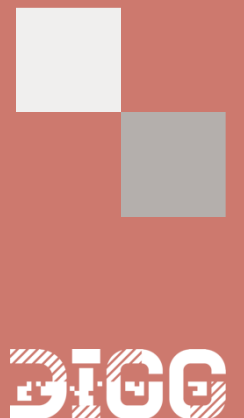

**MYNDIGHETEN FÖR
DIGITAL FÖRVALTNING**
Agency for Digital Government

Data som strategisk resurs

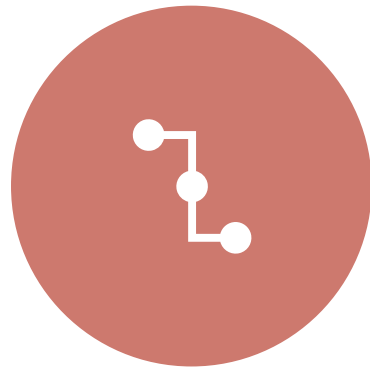
Ulrika Domellöf Mattsson, Myndigheten för digital förvaltning (Digg)
SND nätverksmöte 16 oktober 2024

Policyutveckling inom EU

Öppna datadirektivet
(öppen datadelning)

Dataförvaltningsförordning
(kontrollerad datadelning)

Dataförordningen (rättvis tillgång etc.)

AI-förordningen (etik)

Interoperabilitetsförordningen
(kombinera och använda data)

+ sektoriell
utveckling,
europeiska
dataområden

Den nationella datastrategin

- *Data – en underutnyttjad resurs för Sverige: En strategi för ökad tillgång av data för bl.a. artificiell intelligens och digital innovation (2021)*
- syfte att öka Sveriges konkurrenskraft och att kunna uppnå målen i den europeiska datastrategin
- arbete med att samverka, öka kunskap, förbättra interoperabilitet och öka datadelning har pågått i de regeringsuppdrag som omnämns i strategin

Samhällsnytta och innovation

Digitala tjänster

AI-utveckling

Datajournalistik

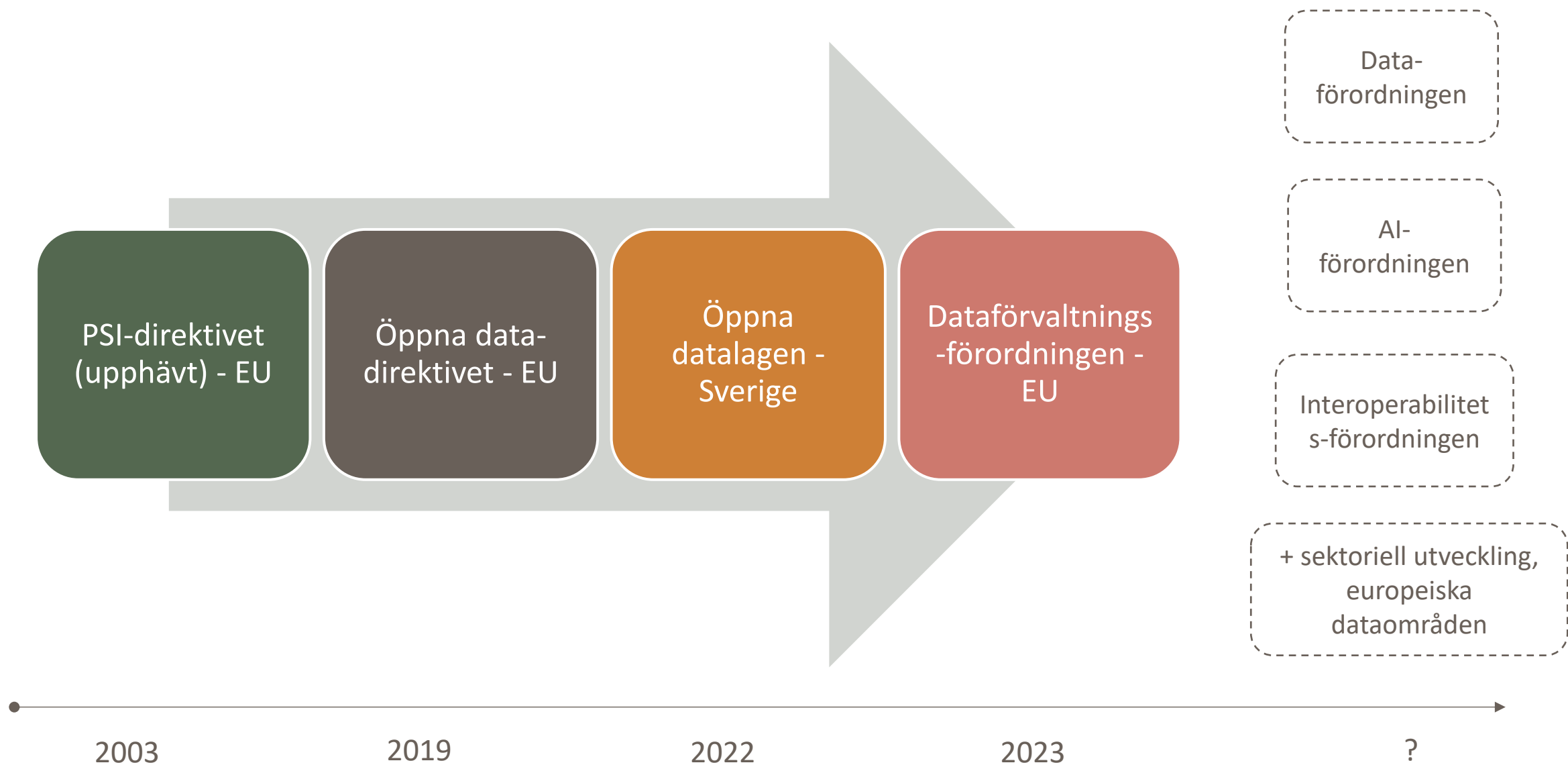
Effektiviseringar

Data för
forskning

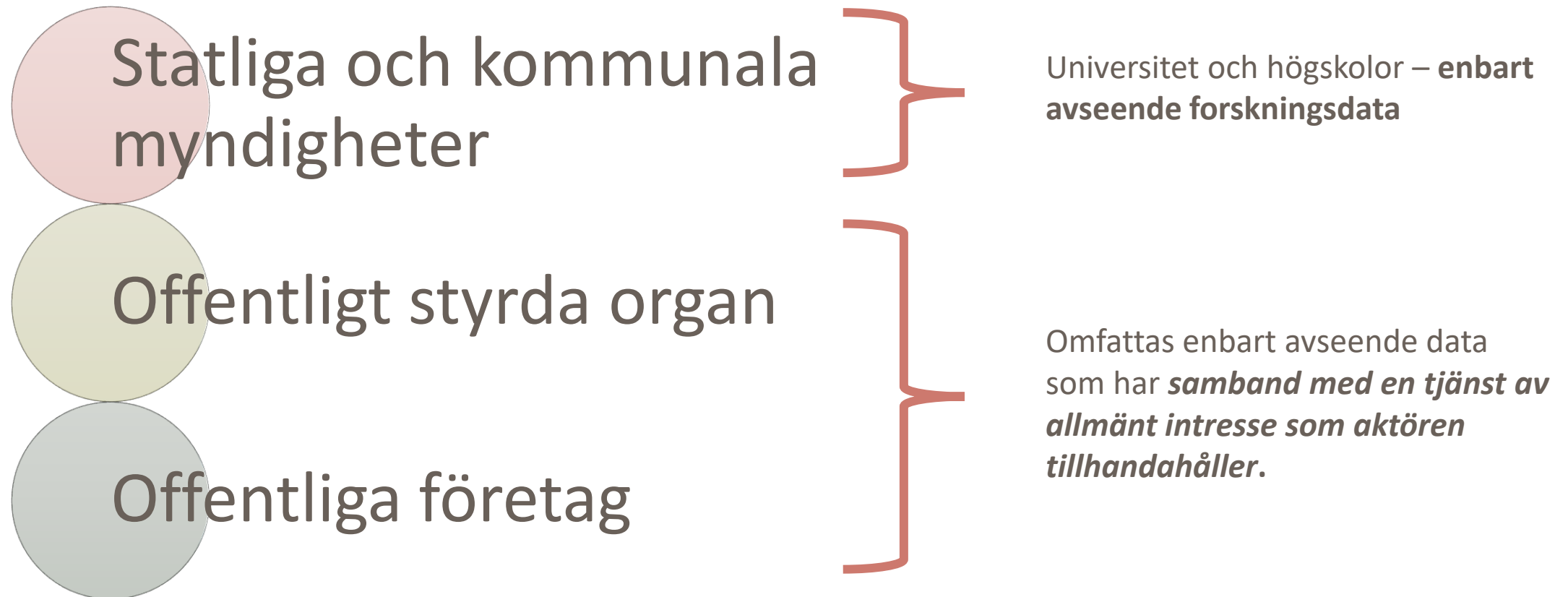
Kunskap &
utbildning

Demokrati och
transparens

Krisberedskap

Offentlig sektor omfattas av Lag (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data

Lagstiftning för datadelning

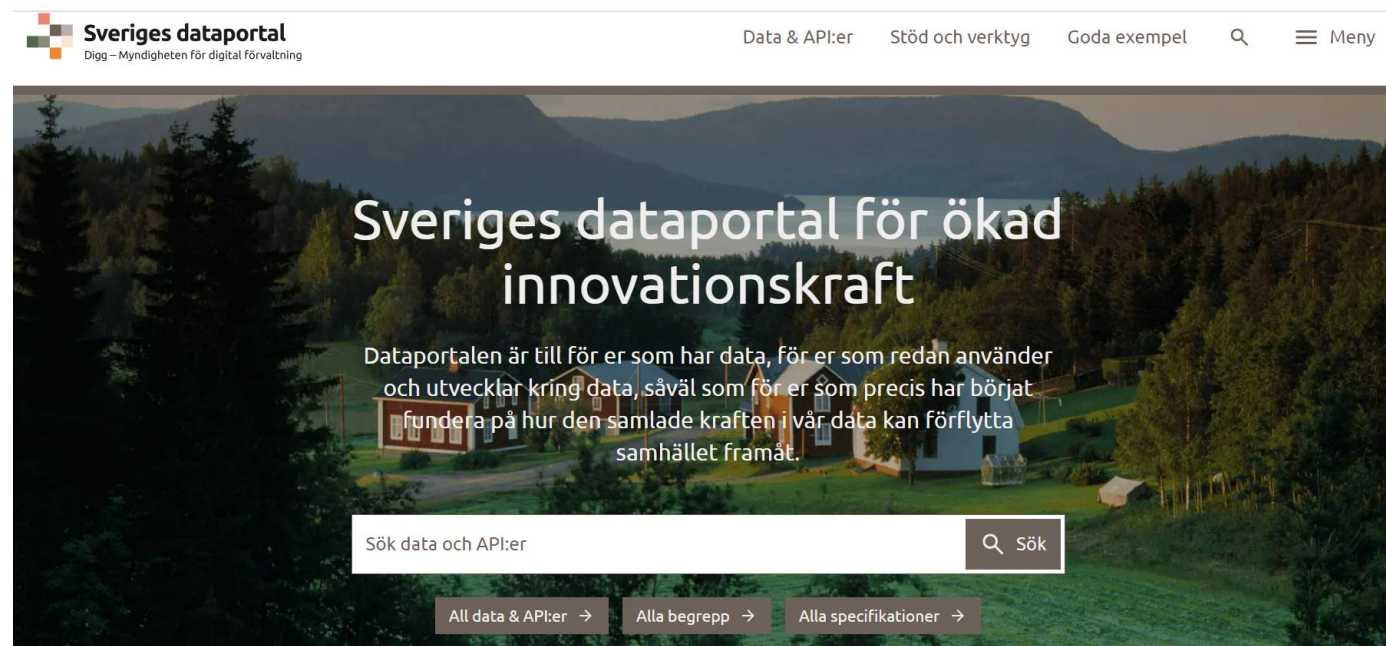
- Krav på hur data ska tillgängliggöras för vidareutnyttjande.
- Underlätta för allmänheten att begära, söka, hitta och använda data.

Dataförvaltningsförordningen: nya uppgifter för Digg

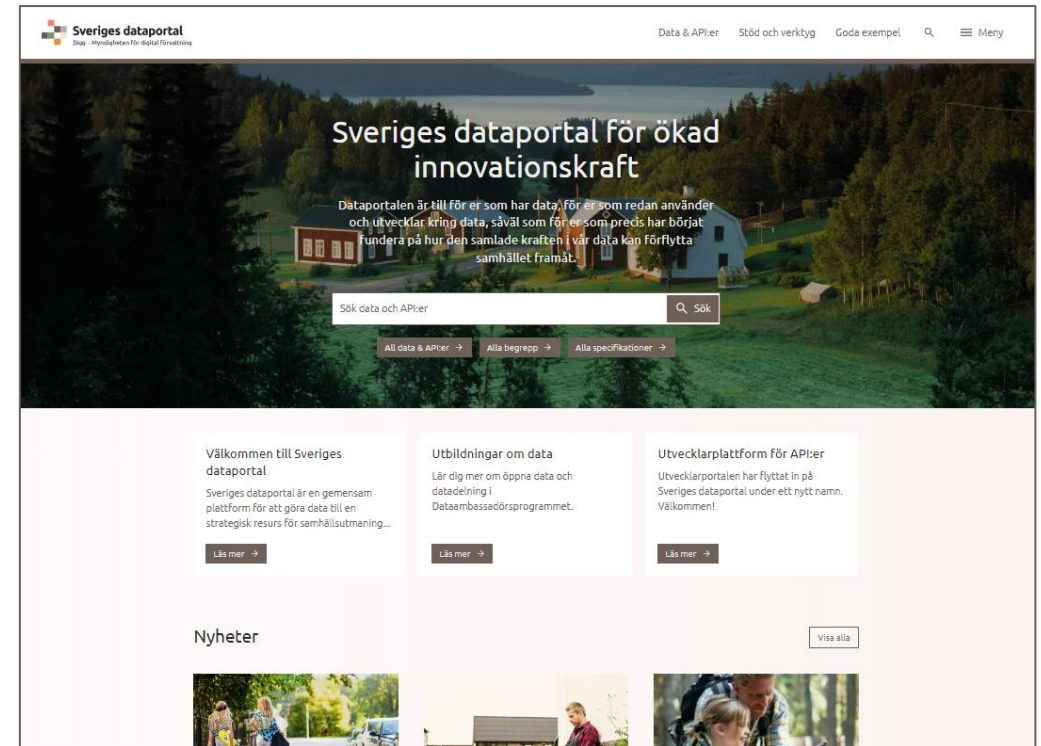
- Bredare främjandeuppdrag: främja öppen och datadriven innovation samt tillgängliggörande och vidareutnyttjande av öppna data från den offentliga förvaltningen
- Behörigt organ enligt artikel 7 (stödande roll)
- Gemensam informationspunkt enligt artikel 8 (Sveriges dataportal)

Sveriges dataportal

En nationell ingång till tillgängliggjorda data

- Den nationella förteckningen över datamängder tillgängliggjorda för vidareutnyttjande (lagkrav)
- Datamängdernas distributioner (API:er mm)
- Begrepp & specifikationer för ökad interoperabilitet

Sveriges dataportals community

Tre olika sätt att lämna metadata

- Skördning från egen lokal källa
- Via anslutna samkataloger (till exempel SND, Statistikdatabasen, Geodataportalen)
- Använda tjänsten delad metadatakatalog

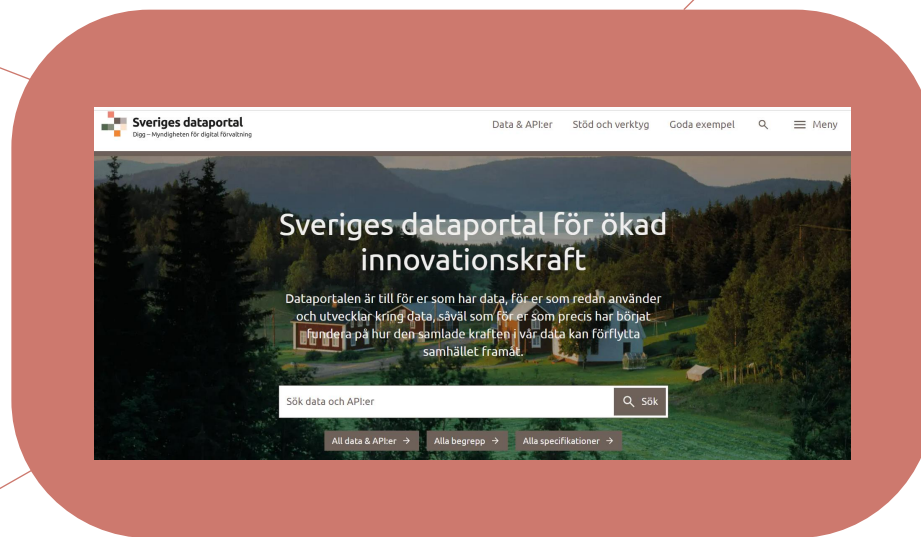

En arena för data som strategisk resurs

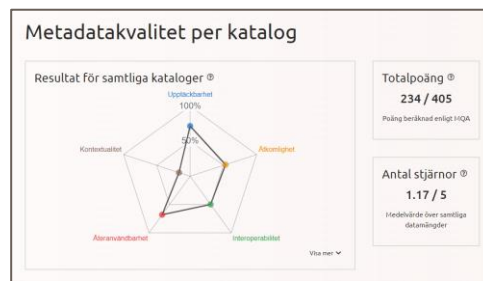
Visar upp utvalda goda exempel:

Inspirerar, skapar engagemang och möjliggör klassificering av nyttor:

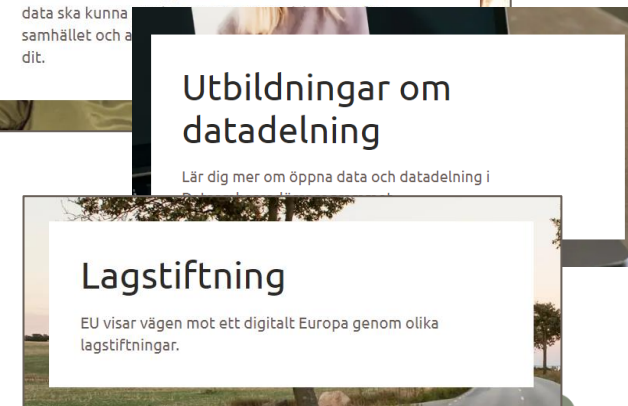
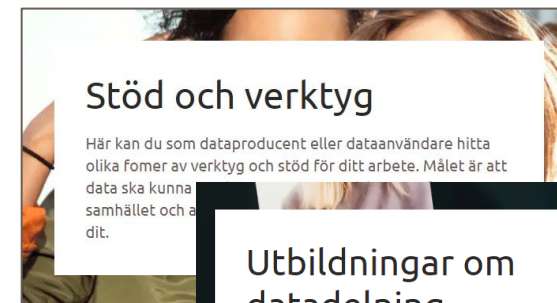
Visar på progress och resultat:

Visar upp vilka i Sverige som driver dataområdet framåt:

Stödjer dataproducenter:

Vad är värdefulla datamängder?

- Offentlig data som är förknippat med stora fördelar för samhället, miljön och ekonomin i och med att de finns tillgängliga för många.
- Offentlig data som är särskilt lämpliga att använda för att skapa digitala tjänster och applikationer.
- Lagen ställer utökade krav på särskilt värdefulla datamängder vad gäller format och avgiftsfrihet
- Kommer att börja följas upp i februari 2025

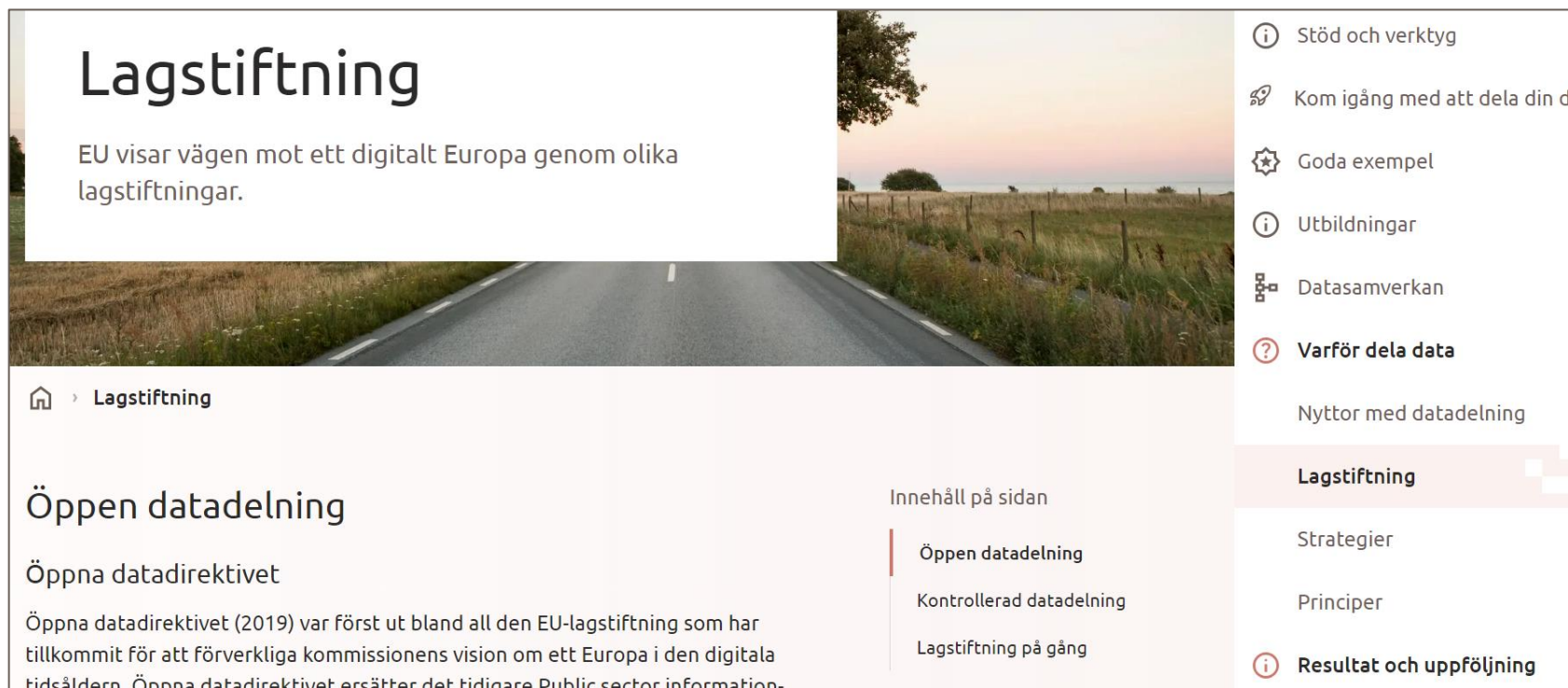
Tematiska kategorier av värdefulla datamängder

I genomförandeakten pekas datamängder ut efter olika teman.

- Geospaciala data
- Jordobservation och miljö
- Meteorologiska data
- Statistik
- Företag och företagsägande
- Rörlighet

Grundläggande styrning

- Översikt av lagstiftning som gäller och vad som är på gång
- Länkar till Diggs rättsliga stöd

Lagstiftning

EU visar vägen mot ett digitalt Europa genom olika lagstiftningar.

🏠 > Lagstiftning

Öppen datadelning

Öppna datadirektivet

Öppna datadirektivet (2019) var först ut bland all den EU-lagstiftning som har tillkommit för att förverkliga kommissionens vision om ett Europa i den digitala tidsåldern. Öppna datadirektivet ersätter det tidigare Public sector information-

Innehåll på sidan

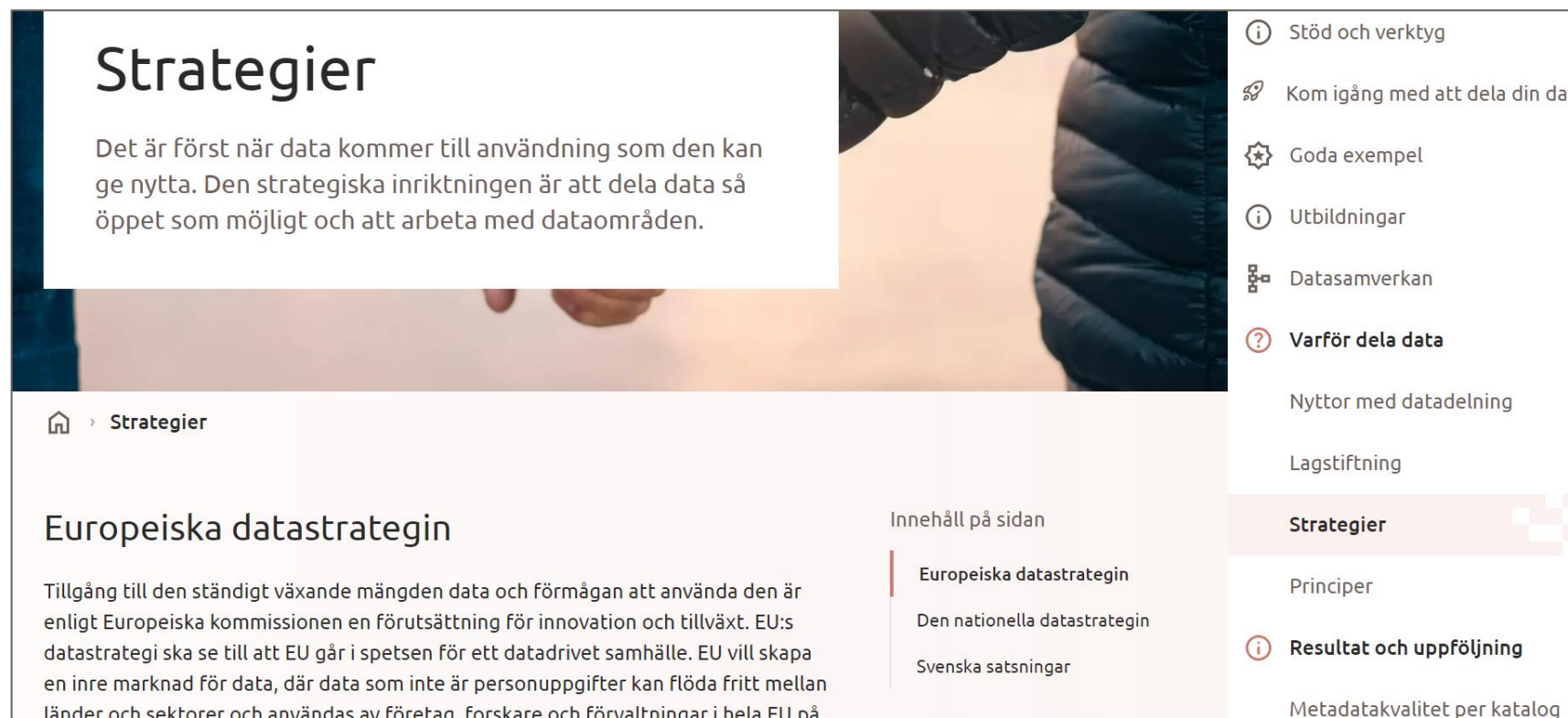
- Öppen datadelning
- Kontrollerad datadelning
- Lagstiftning på gång

- Stöd och verktyg
- Kom igång med att dela din d
- Goda exempel
- Utbildningar
- Datasamverkan
- Varför dela data
- Nyttor med datadelning
- Lagstiftning**
- Strategier
- Principer
- Resultat och uppföljning

Strategier för ökad datadelning

- Stöd för att enklare förstå vad som driver utvecklingen i Sverige
- Europeiska dataområden

Strategier

Det är först när data kommer till användning som den kan ge nytta. Den strategiska inriktningen är att dela data så öppet som möjligt och att arbeta med dataområden.

🏠 > Strategier

Europeiska datastrategin

Tillgång till den ständigt växande mängden data och förmågan att använda den är enligt Europeiska kommissionen en förutsättning för innovation och tillväxt. EU:s datastrategi ska se till att EU går i spetsen för ett datadrivet samhälle. EU vill skapa en inre marknad för data, där data som inte är personuppgifter kan flöda fritt mellan länder och sektorer och användas av företag, forskare och förvaltningar i hela EU på

Innehåll på sidan

- Europeiska datastrategin
- Den nationella datastrategin
- Svenska satsningar

Stöd och verktyg

Kom igång med att dela din da

Goda exempel

Utbildningar

Datasamverkan

Varför dela data

Nyttor med datadelning

Lagstiftning

Strategier

Principer

Resultat och uppföljning

Metadatakvalitet per katalog

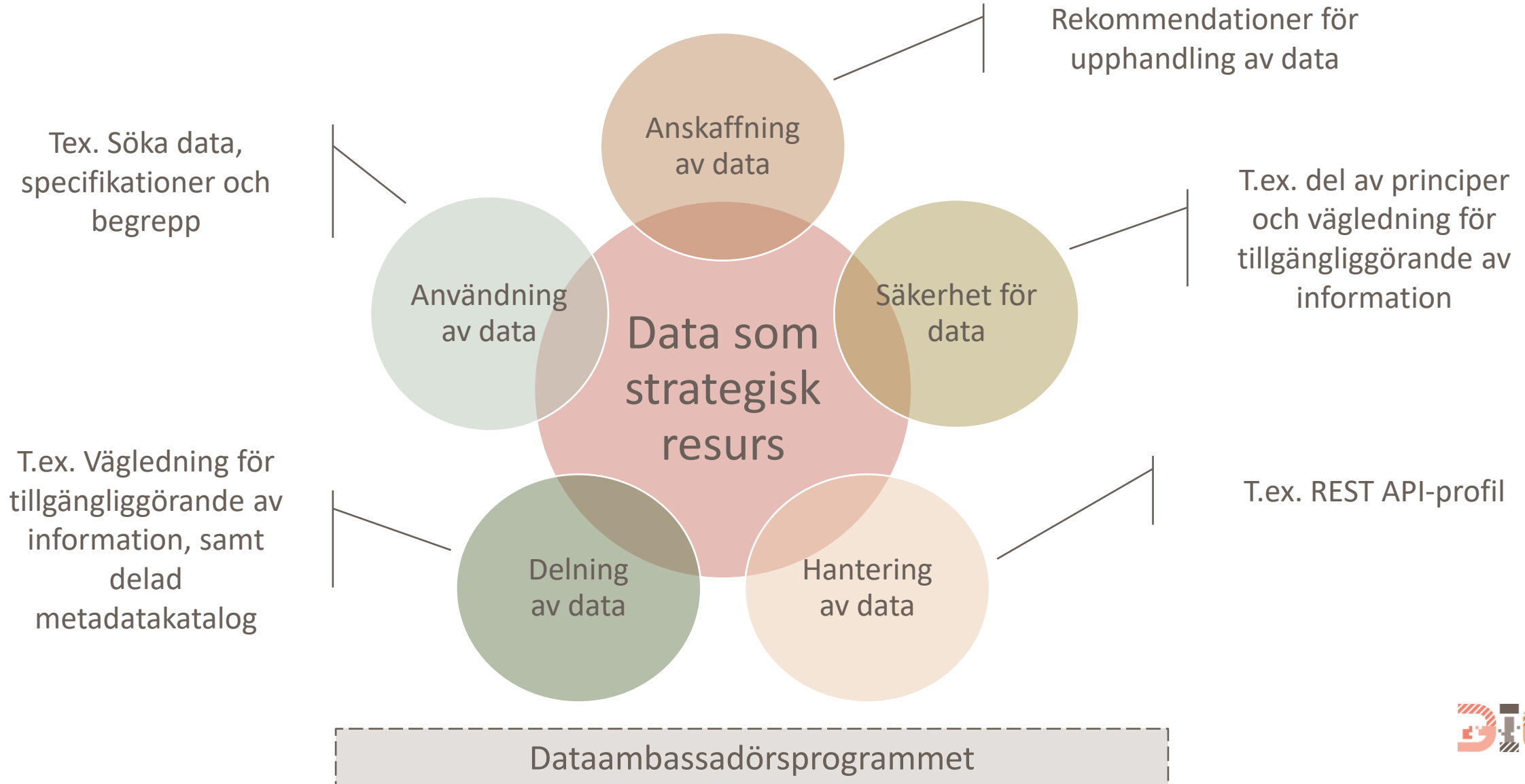
Principer för datadelning

- Sverige gick med i Open data charter 2023
- ODC-principerna
  - Öppenhet som standard
  - Relevanta och omfattande
  - Tillgängliga och användbara
  - Jämförbara och interoperabla
  - För förbättrad styrning och medborgarengagemang
  - För inkluderade utveckling och innovation
- **Dela data så öppet som möjligt och så stängt som nödvändigt**

ODC relaterat till svenska principer och FAIR

ODC principer <u>Källa</u>	Nationella principer för att tillgängliggöra information <u>Källa</u>	FAIR principer <u>Källa</u>
öppenhet som standard	öppenhet som standard, bedriv ett riskbaserat och systematiskt informationssäkerhetsarbete	
relevanta och omfattande	tillgängliggör aktuell och uppdaterad information med användaren i centrum	
tillgängliga och användbara	använd villkor som främjar bred användning, dokumentera och beskriv information	sökbara (Findable) tillgängliga (Accessible)
jämförbara och interoperabla	gör information lätt att hantera	interoperabla (Interoperable)
för förbättrad styrning och medborgarengagemang	uppmuntra till användning och dialog	återanvändningsbara (Reusable)
för inkluderande utveckling och innovation	uppmuntra till användning och dialog	återanvändningsbara (Reusable)

Stöd för olika faser

Att tänka på...

Säkerhetsfrågan blir allt viktigare

→ Delning av data leder till bättre informationssäkerhetsarbete

Viktigt att skilja på data och IT-system

→ Särskilt vid anskaffning av data finns möjligheter till bl.a. minskade inlåsnings effekter

Datadelning är inte en IT-fråga eller en quickfix

→ Många roller i en verksamhet berörs och långsiktiga förändringar behövs

Mer EU-styrning skapar behov av samordning/samverkan

→ Frågan om mer interoperabla och tillgängliga datamängder blir alltmer viktig och påverkar fler

Jobba mot en ökad interoperabilitet för data

- Interoperabilitet gör att data kan kombineras på ett effektivt sätt
- Kräver ökad standardisering av datamängder
- Särskilt viktigt för data som finns hos flera aktörer, t.ex. kommuner

➤ **En enkel liknelse: spårvidd för tåg**

Sök specifikationer

Sök specifikationer

Sök begrepp

Sök begrepp

Sök

Välkommen att kontakta oss

info@digg.se

Ulrika.DomellofMattsson@digg.se

www.dataportal.se

